

Socialnämnden

Remiss Bättre förutsättningar för att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst Ds 2024:13

Förslag till beslut

- Socialnämnden godkänner förslaget yttrande gällande Bättre förutsättningar för att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst Ds 2024:14 och sänder det som sitt remissvar till Socialdepartementet.

Sammanfattning

Utredningen Bättre förutsättningar för att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst Ds 2024:13 syftar till att skapa långsiktiga och stabila förutsättningar för att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst genom att stärka den nationella statistiken. Det föreslås en ny lag om socialtjänstdataregister som innebär att Socialstyrelsen ska få ökade möjligheter att behandla personuppgifter från statistik, forskning och uppföljning av socialtjänstens arbete. Lagen ska reglera vilka typer av personuppgifter som får behandlas, inklusive känsliga uppgifter, och det införs begränsningar för hur dessa uppgifter får användas. Förslaget förväntas ha positiva samhällsekonomiska effekter genom förbättrad kunskapsbas och statistik.

Ärendebeskrivning

Kommuner och andra aktörer inom socialtjänsten kommer enligt förslaget att ha en utvidgad skyldighet att lämna individbaserade uppgifter till Socialstyrelsen. Dessa uppgifter ska hämtas från redan existerande dokumentation som genereras i samband med handläggning av ärenden och utförande av insatser. Socialstyrelsen har ett ansvar att tillhandahålla enhetliga begrepp och klassifikationer för att säkerställa att den insamlade informationen är enhetlig och tillräckligt detaljerad för att vara användbar.

En av vinsterna med förslaget bedöms vara att få en kunskapsbaserad socialtjänst som är baserad på vetenskap och beprövad erfarenhet, vilket är i linje med den nya socialtjänstlagen. Ett nationellt register ger en möjlighet att samla in och analysera

individbaserad statistik vilket är en förutsättning för att kunna följa upp och utveckla socialtjänstens insatser på ett kunskapsbaserat sätt.

En annan vinst bedöms vara att Socialstyrelsen och kommunerna får tillgång till data om insatser och resultat vilket gör att det går att följa upp effekten av den nya socialtjänstlagen och att säkerställa att de reformer som genomförs verkligen bidrar till en mer hållbar socialtjänst. Att kunna följa socialtjänstens verksamhet på en nationell nivå kan även underlätta att fördela resurser på ett effektivare sätt och upptäcka områden där resurser kan behöva förstärkas. Ytterligare vinster med förslaget är att socialtjänstens resultat mellan olika kommuner kommer att kunna jämföras vilket bedöms komma att bidra till en mer jämlik vård och omsorg.

Konsekvenser av detta kommer sannolikt att vara en ökad arbetsbörda för kommunen då anpassningar i verksamhetssystemet kommer att behöva göras. De ökade krav på dokumentation och inrapportering kommer, enligt förslaget, att medföra ökade kostnader som till största del är relaterad till utveckling av systemstöd och utbildningar. Den utökade uppgiftsskyldigheten innebär även en inskränkning i det kommunala självstyret eftersom det styr hur kommunen ska dokumentera och rapportera uppgifter.

Bedömning

Den samlade bedömningen är att en ny lag om socialtjänstdatalagsregister är en förutsättning för en kunskapsbaserad och hållbar socialtjänst. De konsekvenser som beskrivs i form av ökad arbetsbelastning och ökade kostnader bedöms vara övergående och kommer till viss del att kompenseras ekonomiskt genom statsbidrag. Inskränkningarna i det kommunala självstyret bedöms rimlig i förhållande till syftet med den nya lagen.

Beslutsunderlag

SOF Tjänsteskrivelse, daterad den 19 september

Yttrande Bättre förutsättningar för att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst Ds 2024:13, daterat den 19 september

Remiss Bättre förutsättningar för att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst Ds 2024:13

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

Socialdepartementet
Öystein Berge, Kvalitetschef Socialförvaltningen